

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Driebergen; Ds. G. Blom, Meerkerk;
Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R.
Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D.
Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-73814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs / 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 5 dollar per jaar. Advertenties / 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

„OOK IS DE NACHT UWE”

Ps. 74 : 16b

De weg door dit leven gaat vaak door donkere nachten.

Donkere nachten van moeite, lijden, smart, teleurstelling, beproeving, en eenmaal komt de donkere nacht van de dood.

Al die donkere nachten prediken ons, wat de vrucht is van de zonde, de donkere nacht namelijk van de eeuwige dood!

Voor ons zijn die nachten vaak nachten met een vraagteken.

Voor de Heere zijn die nachten echter nachten met een uitroepeten!

Het uitroepeten van Zijn liefde staat er achter, voor al Zijn kinderen. Hij heeft Zijn hand in de dag, maar ook in de nacht!

De dichter van psalm 74 heeft dat leren zien. De achtergrond van deze psalm is de donkere nacht van Israëls ballingschap. Toen die nacht kwam, kwam voor de dichter ook het vraagteken.

In vs. 1 lezen wij: „O God, waarom verstoot in eeuwigheid? waarom zou Uw toorn roken tegen de schapen Uwer weide?”

In vs. 10 en 11 lezen wij: „Hoe lang, o God, zal de wederpartij smaden? Zal de vijand Uw Naam in eeuwigheid lasteren? Waarom trekt Gij Uw hand, ja Uw rechterhand af? Trek haar uit het midden van Uw boezem, maak een einde”.

Hoe kunnen we dat vraagteken verstaan. menigmaal komt het voor ook in ons leven.

Waarom dit?
Waarom dat?

Waarom dat ziekbed, dat sterfbed? Waarom dat leed, die druk, dat kruis, die scherpe doorn in het vlees?

Waarom die geestelijke donkerheid, die geestelijke verlating, die geestelijke bestrijding? Waarom Heere — zo zegt de dichter — vergeet Gij mij?

Hoe staat het levensboek van al Gods kinderen vol met dit vraagteken, bij al de donkere nachten van het leven.

Zie maar eens in het levensboek van Job, van David, van Asaf, van Jeremia, van Paulus.

Telkens kwam ook in hun leven dat vraagteken.

Maar nu plaatst de Heere achter al onze vraagtekens het uitroepeten van Zijn liefde! De Héere heeft Zijn hand in de dag, maar ook in de nacht!

De Heere heeft er een bedoeling mee.

Twee dingen wil de Heere, door middel van al die donkere nachten, Zijn kinderen leren. Ten eerste: de strafwaardigheid van de zonde. Ten tweede, de oefeningen van het geloof, dat bij al het onbegrijpelijke van Gods handelen, God God leert laten, en zich onvoorwaardelijk leert verlaten alleen op Gods trouw, op Gods genadebeloften, ja dat zich vast leert klemmen aan Hem, Die in de weg van Zijn lijden

en sterven, dwars door al die donkere nachten, van zonde en dood is heengegaan, om voor al Zijn kinderen de weg te banen, tot die plaats, waarvan de Schrift zegt: „Daar zal geen nacht meer zijn”.

De ballingschap was Israëls zonde.

Israël had die donkere nacht zich waardig gemaakt.

Rechtens moest Israël ondergaan.

Onveranderlijk echter bleef Gods genade-trouw, Gods genadebelofte.

Alleen daarin was er hoop, uitzicht en verwachting, voor het kinderlijk geloof.

Opmerkelijk is daarom, wat wij lezen in het 12e vs. van ps. 74. Daar immers lezen wij het woordje: „Evenwel”! d.w.z. ondanks alles!

Ondanks al die donkere nachten, is God mijn Koning van ouds af, Die verlossingen werkt, in het midden der aarde.”

Hier beluisteren wij de taal van het kinderlijk geloof, ondanks alles! De dichter ziet het Koningschap Gods! d.w.z. hij ziet de regeermacht Gods. De Heere regeert! Daar geschiedt niets bij geval, maar alles komt ons toe van Zijn hand. En is die hand voor al Zijn kinderen dan geen liefde-volle Vaderhand? Zouden wij dan, bij al die donkere nachten van het leven, niet mogen getuigen:

„Hoe donker ooit Gods weg mag wezen,
Hij ziet in gunst op die Hem vrezen”.

De dichter zag niet alleen het Koningschap Gods, hij zag ook de verlossende kracht Gods! Hoort u maar: „Gij hebt door Uwe sterkte de zee gespleten, Gij hebt de koppen der Leviathans verpletterd; Gij hebt hem tot spijs gegeven aan het volk, in dorre plaatsen. Gij hebt sterke rivieren uitgedroogd”.

En dan... dan komt de dichter tot het belijden: „de dag is Uwe, ook is de nacht Uwe”. Zien wij zó Gods hand, in de donkere nachten van ons leven, dan alleen kunnen al die donkere nachten voor ons worden, niet alleen nachten met een vraagteken, maar ook nachten met een uitroepeten!

Dan zegt Job: „De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de de Naam des Heeren zij geloofd”.

Dan zegt David: 't Is goed voor mij verdrukt te zijn geweest, opdat ik dus Uw Goddelijk recht zou leren”.

Dan zegt de Schrift, dat „alle dingen moeten medewerken ten goede, degenen, die God liefhebben, die naar Zijn voornemen geroepen zijn”. Dan wordt dit het wonder, van al die donkere nachten, dat de Heere het oog wil openen, niet alleen voor de strafwaardigheid van de zonden, maar ook voor Hem, Die de donkere nacht van de tijdelijke, geestelijke en eeuwige dood wilde ingaan, om in deze weg de zondeschuld van Zijn kerk te betalen, een schuldige kerk, met een heilig en rechtvaardig God wilde verzoenen, en de weg wilde banen, naar de zalen van het eeuwige licht, alwaar geen nacht meer zijn zal.

VAN DE ADMINISTRATIE

Wellicht is de vakantietijd mede een oorzaak dat alle abonnees, die een herinneringskaart ontvingen tot betaling van de 7de jaargang van ons blad, nog niet voldeden om te betalen. Hoewel er dagelijks nog druppelsgewijze betalingen binnenkomen, meenden wij toch hierop te moeten attenderen. Van ca. 100 abonnees verwachten wij nog betaling van het abonnementsgeld van de 7de jaargang. In onderscheiding van andere bladen hebben wij steeds nog niet „bij vooruitbetaling” gewerkt, zodat wij met vrijmoedigheid dit thans verzoeken, temeer daar U reeds 7 maanden van deze jaargang „Bewaar het Pand” heeft ontvangen.

Spaar mij het grote werk om te moeten overgaan tot het zenden van een kwitantie per P.T.T. Dat kost U extra geld, maar ook onze kas, daar in het verleden gebleken is dat verscheidene kwitanties retour kwamen met de mededeling „niet thuis”, of „geen gehoor”. Mag deze opwekking voldoende zijn dat nu niemand achterblijft? Wij wachten op Uw antwoord.

Uit V. ontvingen wij een gift van f 15,— terwijl aan overbetalingen werd ontvangen f 10,50, hartelijk dank daarvoor, want vele kleintjes maken één grote. Ook mochten wij weer 3 abonnees noteren. Over de a.s. „Ontmoetingsdag”, D.V. hopelijk een volgende maal.

Giro 70.43.50, t.n.v. Adm. „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn. v. d. L.

Bericht:

Ontmoetingsdag met vrienden van Bewaar het Pand zal plaats hebben D.V. 26 augustus a.s.

Nadere gegevens volgen in het volgende nummer.

Hoe betekenisvol worden dan al die donkere nachten van het leven.

Dan zien wij hier op aarde het borduursel van al Gods wegen aan de verkeerde kant. God is groot, en wij begrijpen Hem niet!

Maar straks zullen wij mogen zien het juiste patroon. Geweven door de hand van Gods liefde. Geweven door de hand van Gods eeuwig, vrij, en souverain welbehagen.

Dan is de nacht voorgoed voorbij, maar in Christus, het eeuwige Licht, zal het dan altijd zijn: eeuwig dag!

Waarheen is nu onze reis?

Naar de dag zonder nacht? Of naar de nacht zonder dag?

't Is maar één van beide. Een derde mogelijkheid is er niet.

De nacht, de eeuwige nacht is onze verdienste, de verdienste van de zonde.

Die nacht is nog niet gekomen. Neen! u leeft nog in het heden der aarde. En van dat heden der genade zegt de Schrift: „Nu is het de wel-aangename tijd, de DAG DER ZALIGHEID!”

Driebergen

M. Baan

Besprekingen van de Heilige Oorlog

30

De Schrift zegt: „God wederstaat de hoovaardigen, maar de nederigen geeft Hij genade.” Maar Onbuigzaam beeft niet voor het eerste en daarom begeert hij het laatste niet. De dubbelhartigheid die hij voorstaat getuigt van satanische toegeeflijkheid. En daarop zal hem grondig geantwoord worden.

Immanuël antwoordde: „De gehele stad behoort Mij zowel door **gift** als door koping, derhalve wil Ik er nooit de helft van missen,” waarop Onbuigzaam hernam: „Mijnheer, mijn meester heeft mij gezegd, dat hij tevreden is al draagt Gij de titel van Heer over de ganse stad en al noemt men U zo, zo hij slechts zijn gedeelte bezitten mag.”

Maar dat zal niet zijn in het belang van de stad Mensziel, want dan behoort zij tot de witgepleisterde graven die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinheid. Wat zal het baten en al noemt men U zo, zo hij slechts zijn gedeelte bezitten mag.”

Immanuël zeide: „De ganse stad is Mijn in waarheid en niet alleen maar in naam of in woorden. En daarom wil Ik ook de enige Heer en Bezitter van alles of van niets zijn.”

Onbuigzaam antwoordde wederom: „Mijnheer, zie eens hoe ver mijn meester zich vernedert. Hij wil zelfs tevreden zijn, zo men in Mensziel maar een plaats wil geven om stil en voor zich te leven en voorts zult Gij van al wat overblijft Heer wezen.”

En dat is het nu waarover de Heere zo ken- nelijk Zijn ongenoegen betoond heeft door het spreken van Petrus omtrent deze bedriege- lijke godsdienst van Ananias en Saffira.

Toen zeide die gouden Vorst: „Al wat de Vader Mij gegeven heeft, zal tot Mij komen. Van alles wat Hij Mij gegeven heeft, wil Ik niets verliezen, neen, niet één klauw, niet één haar. Ik wil daarom uw meester niet de min- ste hoek in Mensziel laten om er in te wonen, maar alles voor Mijzelf behouden.”

„Maar Mijnheer,” zo vervolgde Onbuigzaam, „als mijn meester u de ganse stad overgaf, al- leen met dit beding, dat hij nu en dan eens mocht komen in dit landschap en dan uit oude kennis gelijk een reiziger man voor een dag of tien of meer zijn onthaal vinden, zou hem deze kleine zaak niet ingewilligd worden?”

„Neen,” antwoordde Immanuël, „hij kwam eens als reiziger bij David en bleef zeer kort bij hem en nochtans had het hem haast de ziel gekost. Hoe had David ooit kunnen sme- ken in diepe boetvaardigheid: Verwerp mij niet van Uw aangezicht en neem Uw Heilige Geest niet van mij, geef me weder de vreugde Uws heils en de vrijmoedige geest ondersteune mij, zo Ik de wandelaar die tot hem inkwam daartoe het recht verleend had? Neen, nooit, want dan zou Ik daarmee de ongerechtigheid in de hand werken, Mijn Vader bedroeven, Mijn Geest smart aandoen en de engelen vreugde ontnemen. Ik gedoog niet, al spreekt uw meester nog zo vriendelijk, dat hij ooit de minste herberg daarin vinde.”

Onbuigzaam voer daarop voort: „Mijnheer, Gij schijnt zeer hard te wezen. Neem aan dat mijn meester al gaf wat Gij daar noemt, uit- genomen alleen dat zijn vrienden en maag- schap, die in Mensziel zijn vrijheid mogen hebben om daar te handelen en de bezittin- gen te behouden, die zij daar thans hebben; zou hem dit niet vergund worden, Mijnheer?”

Immanuël antwoordde „Neen, dat is tegen Mijns Vaders wil. Nadrukkelijk wordt het door Hem betuigd: „Stelt uw leden niet der zonde tot wapenen der ongerechtigheid; maar stelt uzelve Gode tot wapenen der gerechtig- heid. Mijn Vader wil, dat de stad door Zijn Geest zal leven en wandelen als kinderen des lichts. En dat licht kan uw meester niet eens verdragen, want hij is de vorst der dui- sternis.”

Maar Onbuigzaam voer voort: „Grote Heer, wyl mijn meester in Mensziel vele vrienden heeft en zulken, die hem zeer waard zijn, mag hij hun niet zo hij van hen zal scheiden, naar goedaardigheid en vriendschap, die hij jegens hen koestert iets meedelen zoals hij het geschikt zal achten? Teneinde zij na zijn vertrek de tekenen van liefde en genegenheid, die zij eens van hun oude vriend ontvingen, mogen aanzien en daarbij gedenken, wie eens hun koning was en welke vrolijke dagen zij somwijlen met elkander genoten, toen zij in vrede met hem leefden?”

Duidelijk is het door Onbuigzaam uitgespro- ken de liefde van Vorst Immanuël niet te kennen. Wordt de stad Mensziel door die lief-

de aan Vorst Immanuël verbonden, dan roe- pen de burgers het elkander toe: „Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft lief- gehad.” En dat neemt het gehele hart in, zodat die burgers nooit meer met blijdschap kunnen denken aan hun eertijds.

Maar desniettemin moet Diabolus alle recht van toegang tot de stad ontzegd worden, want Vorst Immanuël heeft met Zijn borgtochtelijk lijden en vorstelijk strijden de overste van deze wereld veroordeeld en buiten gewor- pen. Wel heeft het plaats, dat Diabolus na de verlossing van de stad, bedriegelijk als hij is, bedekt weer tracht binnen te sluipen. Maar dan heeft Mensziel de macht en de kracht, vanuit het eigendomsrecht van Vorst Imma- nuël op de stad, hem te wederstaan. En wel naar dit woord: „Wederstaat de duivel en hij zal van u vlieden.”

Had Diabolus het recht verkregen, zoals On- buigzaam in zijn pleitrede daarop kwam aan te dringen, wandelingen te maken op de straten van de stad Mensziel en vriendschaps- bezoeken af te leggen, dan zouden de bur- gers geen rechtsgrond gehad hebben om hem te wederstaan en de stad uit te drijven.

Wij hebben ons in de vreze des Heeren te wapenen tegen alle wereldzin, waarvan de overste van de wereld de vader is. In het gelijkvormig worden aan de wereld is het altijd een verachten in de genade, en dat doet ons wijken van de wegen des Heeren.

Vanuit de ontfermingen Gods bidt de apostel Paulus ons: „En wordt deze wereld niet ge- lijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven, welke de goede en welbehagelijke en volmaakte wil van God zij.” De kracht daarvoor is dus in Gods ontfermende liefde tot verkrijging van het eeuwige leven.

Na dit beslissende woord van Vorst Immanuël nam Onbuigzaam afscheid van Hem en ging heen, zeggende dat hij zijn meester van de ganse onderhandeling bericht zou geven, ge- lijk ook hij tot Diabolus komende deed. Ver- telde hem dus de gehele zaak en hoe Imma- nuël geenszins wilde toestaan, dat hij eens, uit Mensziel getrokken zijnde, in eeuwig- heid met sommigen die er bleven, iets meer te doen zou hebben.

Van al deze zaken heeft de stad Mensziel ten volle kennis verkregen. Vorst Immanuël houdt Zijn leer voor Mensziel niet verbor- gen. „Ik heb,” zo sprak de Heere Jezus tot de hogepriester, „vrijuit gesproken tot de we- relde. Ik heb allen tijd geleerd in de synagoge en in de tempel, waar de Joden van alle plaat- sen samen komen; in het verborgen heb Ik niets gesproken.” Maar hoe zal Mensziel daar- op nu reageren, want hier valt niet te rede- neren.

Nijkerk.

R. Kok

Naar de katechisatie

121

HET GELOOF (9)

C) Het vertrouwen (vervolg)

Het derde element in het zaligmakend ge- loof is het VERTROUWEN des geloofs. We merkten in onze vorige les daarbij reeds op, dat de werkzaamheden of de oefeningen van het geloof onderscheiden liggen in trap en maat. De Bijbel laat ons dit zien. Het Oude Testament geeft twee Hebreeuwse woorden aan voor het vertrouwen des geloofs, na- melijk het woord „batach” en „aman”. „Ba- tach” wijst op „vertrouwend toevluchtne- men”. We vinden dit woord in Jes. 30 : 15: „Want alzo zegt de Heere Heere, de Heilige Israëls: Door wederwerking en rust zoudt gij- lieden behouden worden, in stilheid en in VERTROUWEN zou uwe sterkte zijn.” Zo ook in 2 Kon. 18 : 19, 20 en 21; Psalm 13 : 6; ps. 31 : 7 enz.

Het woord „aman” geeft „vastheid”, „zeker- heid” aan. Vergelijk ons woord „amen” als besluit van het gebed. Jezus sprak menig- maal: „Voorwaar, voorwaar zeg Ik u.” Dan staat er ook in het Grieks het woord „amèn”. Ook het Oud-Testamentische woord „aman” betekent: vast, zeker zijn. Deze betekenis vin- den we in Jes. 7 : 9: „Indien gijlieden niet

gelooft (aman), zekerlijk, gij zult niet be- vestigd worden.” En in Gen. 15 : 6: „En hij geloofde (aman) in den Heere en Hij reken- de het hem tot gerechtigheid.”

Ook het Nieuwe Testament heeft twee woor- den voor vertrouwen, nl. als toevluchtne- mend vertrouwen, zichzelf iemand toever- trouwen, zich aan iemand vertrouwend over- geven (o.a. Lukas 24 : 25), Rom. 9 : 33, Rom. 10 : 11 e.a.) en als VERZEKERD vertrouwen. Daarop wijst het woord, dat Paulus gebruikt in Rom. 8 : 38: „Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven enz.” Het heeft de be- tekenis van „overreed, overtuigd, zijn.”

We kunnen met Comrie dus spreken van een „toevluchtnemend” geloof of vertrouwen en van een „verzekerd” vertrouwen.

Veel voorbeelden zouden te noemen zijn. Denk slechts aan die schone geschiedenissen van b.v. de Kanaänese vrouw, de bloed- vloeiende vrouw, de hoofdman te Kaper- naum. Zij hebben uit de nood van hun leven de toevlucht mogen nemen door het geloof tot Christus, als de enige en volkomen Me- dicijnmeester en Verlosser. De Kanaänese vrouw wist zelfs van Jezus, dat Hij de Zoon van David was, ja, de Heere als de Zoon van God!

We zien dus, dat in het toevluchtnemend geloof de ziel werkzaam is. Om weer de Ka- naänese vrouw tot voorbeeld te nemen, zij kwam met de nood van haar leven tot Jezus. Zeker, het ging wel om genezing van haar dochter, die door de duivel deerlijk bezeten was, maar die ellende en nood was h a a r ellende geworden. Zij had die ellende van haar kind zelf gevoeld. O, die vreselijke macht van de zonde en van de duivel! Waren er geen zonden, zo waren er geen wonden.

Ouders! hebt u te doen gekregen met de nood van uw arme ziel? Dan krijgt u ook te be- seffen en te doen met het ziele-heil van uw kinderen!

Lieve jeugd! Heb je al gezien bij jezelf, hoe ontzettend de macht van de zonde is, hoe ver- dervend de dienst van satan en van de we- relde is? O vraag toch, of Gods Geest je dit laat zien en bewenen. Dat Hij je tot die ware keus des harten brengt, zoals die van Mozes en van Ruth.

Die Kanaänese vrouw had ook nergens baat gevonden. Maar zij hoorde het gerucht van Jezus, van Zijn prediking en van Zijn daden. En zij kreeg het geloof om de toe- vlucht tot Hem te nemen.

Haar geloof werd wel zwaar op de proef ge- steld. Denk eens even in, wat dit voor haar geweest is: geen antwoord van Jezus op haar roepen, een schijnbare afwijzing. Maar zij mocht a a n h o u d e n met roepen, zij kon niet terug gaan, want.... de Heere hield haar als met onzichtbare Hand vast. Ja, meer, zij mocht Hem aangrijpen in Zijn Godheid, als de ware Messias! En de Heere brengt haar tot hartgrondig belijden. Zij mocht de Heere toevallen in Zijn recht: Ja Heere! Ik ben een hondeke, een onreine heidin, ik heb geen recht op Uw hulp. Kent u hiervan iets, lezer- (es)? O, dat is zulk een zalig buigen en val- len. Een plaats als k i n d aan 's Heeren tafel achtte zij zichzelf niet waardig, maar het ge- loof in het heil, dat ook straks de heidenen zal ten deel vallen, deed haar pleiten: „doch de hondekens eten o o k van de brokskens, die daar vallen van de tafel hunner heren.”

Niet als kind dus a a n de tafel, maar dat zij mocht zijn een hondeke (aanduiding hier voor huisdier) o n d e r de tafel en van de brok- jes mocht krijgen, zie, dat begeerde zij. Maar daarin zag zij ook: hoe groot de OVERVLOED is van 's Heeren genade en heil als van de ALGENOEGZAME Messias en Verlosser!

Toen heeft Jezus klaar gezien in dit treffende geloof de wenk en wil van Zijn Vader, om zulk een ellendige de helpen. Daarom ver- bond Hij aan Zijn betuiging als een rijke be- vestiging van haar geloof „O vrouw, groot is uw geloof” Zijn machthebbende Woord: „U geschiede, gelijk Gij wilt!”

Zulk een toevluchtneming beschaamt Hij niet. „En haar dochter werd gezond van diezelfde ure.”

Rijke bemoediging voor alle worstelende sme- kelingen aan de Troon der genade. Daarom:

„Gij, die God zoekt in al uw zielsverdriet,
Houdt aan, moed, uw hart zal
vrolijk leven;
Nooddruftigen, veracht Zijn goedheid
niet;
Nooit zal Hij Zijn gevangenen
begeven.”
Urk. v. L.

NOGEENS: GEROEPEN NAAR GODS VOORNEMEN

Het is al geruime tijd geleden, dat Ds. Slagboom enige artikelen in ons blad schreef onder de titel: Geroepen naar Gods voornemen. In het nummer van 23 september 1971 haalde de schrijver een uitdrukking aan uit een preek van E. Erskine over Hebr. 10: 19-22. Erskine zei: „Laat ons dan in gehoorzaamheid aan Gods bevel en in afhankelijk van Zijn almachtige kracht geloven, zo goed als wij kunnen; en wanneer wij zulks doen, schoon de daad in het eerst maar natuurlijk is, nochtans komt de beloofde, de verworven genade zelf in het oefenen daarvan, en maakt die tot een bovennatuurlijke daad des geloofs...”

Een lezer van ons blad zond in december 1971 een brief. Hij heeft met zeer grote belangstelling deze artikelen gevolgd en gaat op de uitspraak van Erskine in. Hij schrijft het volgende:

„Voor mij ligt het 15e stuk, (strijd in de Kerken der Scheiding) van no. 13 23 sept. 1971. In dit artikel wordt o.a. de strijd ter sprake gebracht tussen de „Drentse” en de „Gelderse” richting. In verband daarmee wordt ook een uitdrukking van Eben. Erskine, uit de pred. over Hebr. 10: 19 t/m 22 aangehaald. Als u bedoeld n. er „bij” haalt, weet u onmiddellijk wat ik bedoel.

In de eerste plaats wil ik heel gaarne opmerken: dat de werken van de Erskines door mij zéér hoog geacht zijn. Reeds op jeugdige leeftijd (16 jaar, thans ben ik 51) was ik reeds een „aandachtige” lezer van deze Schotse Godgeleerden. Die ontroerend en diep-bewogen prediking heeft door Gods soevereine en vrije Genade mijn hart geraakt. En ook deze hierboven genoemde preek van Ebenezer Erskine is al jaren in mijn bezit, en wordt door mij als een „juweel” onder de preken van Erskine beschouwd... en gewaardeerd! Nu, als een ieder de „moete” eens wilde nemen: om met zeer grote aandacht, en op gebógen kniën, in het bijzonder déze gehele preek te lezen en te herlezen... en dat onder vurige inwachting van de gezegende invloeden des Heiligen Geestes... opdat het op het eigen gemoed mocht worden toegepast en aan het hart geheiligd, dan ben ik er diep van overtuigd: „dat ons dan de woorden besterven op de lippen”.

Dan blijft alléén maar het wonder over: dat de hoge en majestieitlijke God zó láág afdaalt... dieper, intenser dan in mensenwoorden kan worden uitgedrukt! Wat uit het zondige en Gode-afkerige en wantrouwende mensenhart ingebracht wordt tégen déze Evangelie-bediening... wordt nu juist: vanuit die Zelfde Evangelie-bediening... afdoende en grondig: beantwoord! En alle hoogte, die zich verheft ternedergeworpen, en alle wapenen, die er tegen-in worden tweer gesteld: uit-handen-geslagen!!! O, hoe staat Erskine hier juist aan de zijde Gods... en stáánde in de Bediening, en gezáld door Gods Geest: „een zondaar, die al-maar-tegen-spartelt, zoekt te trèkken”... en hoe deze dienstknecht, opziende naar de Hémel om de krachtige invloeden des Heiligen Geestes, dat die de bediening des Evangelies mogen vergezellen... een ieder in de gréép des Evangelies van Jezus Christus zoekt te krijgen, en niet lós laat... tot hij zondaren in de „banden” des Evangelies verkrégen heeft!

En Erskine weet zeer wel (beter dan duizenden theologen van tegenwoordig) „dat álke zaligmakende geloofs-werkzaamheid”... ook in de allerláágste trap en máte, alléén vanuit de zaligmakende werking des Heiligen Geestes is te verklaren! Dat er Goddelijke Almacht (onwederstandelijk) aan te pas moet

romen, om een zondaar te trekken uit het geweld des duivels... uit de staat en toestand waar èlk sterveling met-alles-geweld in blijven wil, aangezien het de keuze van zijn éigen dwaze ziel is, waardoor hij zijn éigen verderf en rampzaligheid zélf uitwerkt; en dat daarom de zucht om God, en tòt God geslaakt: „alleen uit-God-Zelf is”.

Maar mèt deze heilige overtuiging laat Erskine... en dat vanuit de krachtige en zuivere bediening van het Woord Gods: „elk schèpsel onder de klém van het majestieitlijk Gezag: „Dit is Zijn Gebod: dat wij geloven in de Naam van Zijn ZOON Jezus Christus en elkander liefhebben.”

En dat er nooit héérlijker Gebòd van den Troon der Genade is afgekondigd!!!

En het zègt wat: dat het van den Troon der Genáde is afgekondigd!!! Het wil niets minder zeggen, dan dat wat de Heere uit enkel genade en vrije gunst: „Openbaart en schénkt in de Beloften van het heilig Evangelie, en daarvan betuigingen onder éde doet: de Heere nu ook genadiglijk wil... dat Hij geloofd wordt... het is het allerbetrouwbaarste Woord dat Hij tot zondaren gesproken heeft. Het is niet een „wettische” eis, maar terzelfdertijd, dat de Heere dit gebòd afkondigt: maakt Hij tevens bekend: „dat bij Hem alles voorhanden is... om zélf te géven, en zélf te wèrken wat Hij beveelt”. Hier is een Arm van Almachtigheid, die zich uitstrekt tot uwe hulp, zoals Erskine dat in diezelfde preek ontroerend schoon uitdrukt.

O, wat spreekt de God des Verbonds op een indringende wijze. Van hieruit is het dat een dienstknecht als Erskine zich als het ware in de Prediking uit-pùt: „om alle argumenten bijéén te vergaderen, om de Eisen en Beloften des heiligen Evangelies met álle klém op de consciënties te binden”. En dat van hieruit het „pleidooi voor deze God en Zijnen Christus gaat beginnen”. En van hieruit begint rechte zorg in de prediking en het Pastoraat. Van hieruit krijgt de zorg voor het geheel der gemeente zijn indrukwekkende waarde! En juist een mènes, die het (in méér of in mindere mate) leert áánvoelen: „hier niet onder uit-te-kunnen... juist zulk een mens kómt met de tegen-werpingen, zoals Erskine zulk een mensenkind al sprekende invoert... en welke „tegenwerpingen” vanuit deze Krachtige Evangelie-bediening alle-te-samen uit-handen-geslagen worden. En zo wordt in de beléving van deze zeer ernstige zaken, er iets van verstaan: „dat het zowel Gods gebòd (en dus onze plicht is) als Gods Belòfte, Gods Gáve en Gods Werk is”. En dat het éne... nóóit ten koste van het àndere gestèld mag worden. En dat het éne nooit tégen het àndere uitgespeeld mag worden.”

Tot zover onze lezer. Hij schrijft nog meer. Dat hopen we in een volgend nummer een plaats te geven.

B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

We zijn nog steeds met elkander aan het denken over al datgene wat er op de zondag, dat is op de rustdag, zoal te doen is. Dat is nog niet zo weinig. Leest er de voorgaande artikelen nog maar eens op na. Ik hoop inmiddels dat de zondag, dat is de rustdag, voor jullie geen lastdag is, maar een lustdag. Een dag, waar je met verlangen naar uitzielt. Niet omdat je dan een dag vrij bent, en de gewone arbeid niet behoeft te verrichten, maar om dat je op die dag naar het huis des Heeren gaan mag. Dat blijft toch elke week weer een wonder. Ja, zo wordt het niet door iedereen gezien. De meesten zien daar niets van. Een kerkgang is voor hen eigenlijk maar een kerk-ergang. Het lijkt wel of ze naar de gévangenis moeten. Ze gaan helemaal niet graag. Ze hebben er helemaal geen besef van wat het zeggen wil, dat men in het huis des Heeren, de Heere zelf mag ontmoeten.

Ik hoop nochtans, dat jullie het als een wonder zullen zien, dat je elke week weer naar de

kerk mag gaan om daar des Heeren Woord te horen; en te doen, dat gene wat de Heere van je vraagt in Zijn dienst. Als dan bij de aanvang van de dienst eens Ps. 25:2 wordt opgegeven: Wie heeft lust om de Heere te vrezen; Het allerhoogst en eeuwig goed? Dan mag je daar door genade wel eens: Ja ik, op zeggen. Wat is dat groot als je lust mag hebben om de Heere echt te vrezen, kinderlijk te vrezen. Niet in de zin, dat je bang voor de Heere bent, maar om dat er liefde in je hart tot de Heere is. Dat is dan niet van je zelf.

Want een mens van nature, dat is een mens zoals hij geboren is, heeft de Heere niet lief. Hij is van zichzelf een hater van God en een hater van de naaste. Johannes heeft het zo naar waarheid gezegd: Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons éerst heeft liefgehad. De liefde is niet uit de mens; de liefde is uit God. God is, als het over liefhebben gaat, altijd de Eerste. En gelukkig dat Hij dat ook blijft, want anders zouden degenen, die de Heere wel eens liefde hebben mogen toedragen, Hem weer in de steek laten. Zij zouden Hem verlaten, om nooit meer tot Hem terug te keren. Maar Hij is en Hij blijft de Eerste, en hij is en blijft ook de Laatste. Hij zal daarom niet laten varen het werk dat Zijn hand heeft begonnen. Hij zal het zekerlijk voleindigen.

En alles wat Hij werkt, dat zal juichen tot Zijn eer. Vergeet dat ook niet. Want alles wat wij werken, dat beoogt de eer des Heeren niet, maar wel de eer van het schepsel. Wat God werkt, dat keert tot God terug. Daarom is er nooit iets in het schepsel te roemen. Er moet alleen geroemd worden in de Heere. Het is genade als men dat doen mag. Denkt er maar eens over na.

Om nog even de draad uit de H. Cat. op te nemen, dan wordt er nog meer genoemd, dan hetgeen reeds genoemd is. Er wordt ook nog gesproken over het doen van een christelijke handreiking aan de armen. Tegenwoordig zijn er in onze omgeving geen armen meer, zoals men die vroeger kende. Jullie hebben er mogelijk wel eens van gehoord, van je ouders en grootouders, hoe men vroeger geen brood in huis had en verder aan het aller-nodigste gebrek had. Door de sociale verzorging die er tegenwoordig is, heeft praktisch iedereen voldoende om te leven. In het verleden, dat moet ook eerlijk worden bekend, is de kerk nog al eens te kort geschoten. En als ik over het verleden spreek, dan denk ik niet alleen aan datgene wat honderd jaar geleden plaats had. Want in de dagen van Jacobus, een van de bijbelschrijvers, was dit al het geval. Hij heeft daarom het „Wee” uitgeroepen over de rijken, die in hun roeping t.o.v. de armen te kort schoten. De Heere wil dat de armen verzorgd zullen worden. Hen moet een christelijke handreiking worden gedaan. Dat is, niet zo maar wat geven, of misschien in een gulle bui, veel geven. Neen, een christelijke handreiking is een zodanige handreiking, dat degene die iets ontvangt, in de gave de hand van Christus gevoelt. Hij mag in geen enkel opzicht de indruk krijgen dat hij uit de hand van deze of gene goedgeefse broeder of zuster moet leven. Hij mag ook niet de indruk krijgen, dat hij het van de „diakonie” moet hebben. Christus is het Zelf, Die door middel van Zijn instellingen, de kerk, Zijn volk wil onderhouden, ze uit Zijn hand wil laten leven. Daar begreep men iets van, in die eerste tijd, toen de Heilige Geest pas was uitgestort. Toen durfde niemand iets het „zijne” te noemen. Zij leefden uit het besef, dat alles wat zij bezaten, „gegeven goed” was. Zij hadden niets, wat zij niet van de Heere hadden ontvangen. En daar zij elkander zagen en erkenden, als leden van een en hetzelfde lichaam, daarom hadden zij alle goederen gemeen. Dat we daar nu ver vandaan zijn, behoeft niet met zoveel woorden aangetoond te worden. Velen leven uit de gedachte van: God zorgt voor ons allen en verder moet een ieder maar zien dat hij aan z'n trekken komt. Een dergelijke levenshouding is natuurlijk niet uit de Heilige Geest, maar uit de boze geest. Daar waar de Geest nog krachtig werkt, wordt er nog iets van beleefd, wat het zeggen wil, dat men zelf ook uit de hand des Heeren leven moet. En dan sluit men z'n hand ook niet toe. Dan komt

de „gierigaard” buiten de deur staan. De Heere, de Koning der kerk, heeft een afkeer van gierige mensen. Deze zullen in het koninkrijk Gods niet komen. Is de gierigaard bij jullie al buiten de deur gezet? Ik geef dit maar weer ter overweging door.

Ik moest eens ergens preken, waar naar mijn gevoelen de kollekten wel iets beter konden zijn. Ze waren overigens nogal druk in de weer met oud papier en lorren en oud roest voor de „zaak des Heeren”. Dat bracht „geld” op. Ja, ja! Als ik zo iets hoor, wordt ik altijd een klein beetje naar. Niet dat ik dergelijke akties, b.v. van kinderen, niet kan waarderen. Dat ook, zeer zeker. Ik zeg dan maar: Het is meegenomen en de kinderen doen een nuttig werk. Ik sta heus wel met mijn beide benen in de werkelijkheid. Maar als het daar van komen moet, dan is het toch voor de Heere maar een „beledigende aangelegenheid”. Onder het Oude Testament moest altijd het „eerste” en het „beste” voor de Heere afgezonderd worden. En ik dacht dat dit in het Nieuwe Testament, waarin wij leven, toch ook nog wel iets te zeggen heeft. Toen ik in die gemeente preekte had ik tot tekst, de vraag van de Heere Jezus aan Petrus: Hebt gij Mij lief? Ik zeide toen, terwijl ik de kollekte aankondigde: Als je deze vraag nu met een dubbeltje of een kwartje beantwoorden kunt, dan moet je jezelf maar afvragen, hoe hoog de thermometer van de liefde staat. Ik dacht dat jullie hier nu ook wel een antwoord op kunnen geven. Tussen haakjes moet ik opmerken, dat daar natuurlijk niets discriminerends mee gezegd is over het „penningske der weduwe”. Ook moeten jullie er niet uit aflezen alsof de genade „te koop” zou zijn. Als die zwarte zak komt, moet alleen de liefde haar taal spreken. De Heere vraagt dan: Wat ben Ik u waard?

Ja, dat is een vraag, die toch wel even op je af komt. Leg hem alstublieft niet naast je neer. De Heere stelt hem zelf. Wat ben Ik U waard? Hebben jullie daar wel eens over nagedacht? Zo niet, doe het dan echt eens. Ik ben bang, dat velen, als ze eerlijk zijn, deze vraag negatief zullen moeten beantwoorden. ~~Zo in de zin van: De Heere is ons~~ weinig of niets waard. Ik geloof dat die dominee het goed zei, toen hij zeide: De Heere is ons nog geen „gedachte” waard.

Dit wordt anders als we de Heere leren kennen, echt leren kennen, als de Bron van alle goed, die ons ellendige zondaren uit de grootste nood verlossen wil en ook verlost. Daar heeft Hij alles voor over gehad. Hij heeft het liefste wat Hij had er voor over gehad. Hij heeft er Zijn eigen Zoon voor over gehad. Wie dat nu verstaat, die kan het ook die dichter van Ps. 116 nazeggen: Die God is „al mijn liefde waardig”. Wat ben je dan rijk. Want dan heb je God tot je deel. En als je God tot je Deel mag hebben, dan heb je ook alles wat Godes is. Hij is dan een Schild voor je en een loon, zéér groot. Wie kan zeggen hoe groot dit is? Er zijn mensen die zelf niet weten hoe rijk ze eigenlijk zijn. Weten jullie wie dat zijn? Dat zijn nu de kinderen van God. Zij zingen daarom wel eens vol verwondering: Hoe groot is het goed dat Gij zult geven, Hem, Wiens oprechte geest, Op U vertrouwt, U vreest! enz. Ps. 31 : 15.

Deze niet te versmaden rijkdom, zij jullie aller deel, jongens en meisjes. Want het is een rijkdom die de roest niet verderft en die de mot niet doorgraven kan. Als je rijk bent in aardse goederen, wat ook een zegen kan zijn, als je er „goed” mee weet te doen, dan moet je het toch eens achter laten. Maar het goed dat God geeft, heeft waarde voor de tijd en voor de eeuwigheid. Zelfs dieven kunnen het niet afnemen. De Heere heeft de schatten van Zijn volk in bewaring. Daar is het echt „safe”.

Maar ik moet weer gaan eindigen. Ontvangen jullie allemaal de hartelijke groeten van jullie vriend
Ds. H. C. v. d. Ent

Boekbespreking
DE STEM OP HET FEEST door Ds. H. J. C. H. Zwijnenburg.

De schrijver is predikant van de Chr. Geref. gemeente te Gouderak. De uitgave geschiedde ten bate van de aflossing van schuld, die men heeft moeten

maken voor een nieuw orgel in het kerkgebouw. Het boek bevat 6 preken en wel een nieuwjaarspreek over Exodus 13 : 18, drie biddagspreken over Marcus 4 : 26 - 29, Hosea 14 : 2 en Amos 9 : 8 en twee lijdenspreken over Lukas 22 : 31/32 en Johannes 18 : 1. Het is de bedoeling, dat er nog vier deel-tjes, elk met 6 preken volgen. Ds. Zwijnenburg gebruikt de spelling van De Vries en Te Winkel. Hij heeft een toenemende afkeer van de nieuwe spelling. Hij beschouwt deze als een afbraak van de zo schone nederlandse taal. Voor oudere lezers is dat geen bezwaar, omdat zij bij de oude spelling groot geworden zijn. We vragen ons wel af, of dit geen bezwaar is voor jongere lezers. Elke preek heeft een voorafsprak, een inleiding, een verklaring en een toepassing. De vorm is anders dan wij in het algemeen gewend zijn. Daar kan kritiek op worden uitgeoefend. Ook zullen er zijn, die bezwaren hebben tegen bepaalde uitdrukkingen,

**KOOP
VERANTWOORDE LANGSPEELPLATEN I**

GH/05 Meditatieplaat 1: Ds. W. Chr. Hovius en Ds. J. van Haaren; Daniël aan het hof in Babel, Het doen van een wonderlijk God **f 14,90.**

GH/06 Meditatieplaat 2: Ds. H. Rijkse en Ds. B. Haverkamp; Geeft de HEERE de hand en De brulloft te Kana **f 14,90**

GH/07 Meditatieplaat 3: Ds. W. L. Tukker en Ds. G. A. Zijdeveld; Petrus' schoonmoeder en Het gebed van Hiskia **f 14,90**

GH/08 Meditatieplaat 4:
Ds. L. Huisman en Ds. G. Blom;
Christus steen des aanstoots of
rots der behoudenis? en Totdat ik
in Gods heiligdommen inging
f 14,90.

Een abonnement op de meditatie-serie: „Korenaren uit de volle oogst” kost slechts **f 12,50**

Alle platen franko thuis in 4-kleurenhoes, stereo/mono afspeelbaar te bestellen bij :

GOUDEN HARPEN N.V.
Postbus 135 LISSE - Giro 239.80.80
Telefoon (02521) - 45 43.

**Voor bijbels, boeken en muziek
Is LINDENBERG uniek!**

Grote voorraad-snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL
Slaak 8 (postbus 4209) - Rotterdam-16
Telefoon 010-12 89 54

TE KOOP GEVRAAGD:

Oude koperen en tinnen voorwerpen:

KOPEREN GEWICHTEN,
BORDEN enz.

En hangende PETR. LAMP.

Brieven onder nr. 8, bur. van dit blad.

bv. als de schrijver iets zegt over de Hervormde kerk.

We willen zelf ook een opmerking maken. Op blz. 40/41 zegt Ds. Zwijnenburg: „Een natuurlijk mens kan niet bidden. Al zijn bidwerk is slechts lippenwerk. Een...” Dit is wel goed bedoeld. Het had toegelicht moeten worden. Er zijn vele mensen, die gebedsverhoringen hebben, zonder Gods bijzondere genade deelachtig te zijn. Het erge is, dat velen soms wel in tijdelijke dingen de Heere nodig hebben en hun geestelijke noden niet recht kennen. Over de inhoud van de preken kunnen we kort zijn. In alle eenvoudigheid zoekt de schrijver de Schrift te laten spreken en leiding te geven in het geestelijke leven. Daaraan danken deze preken hun waarde.

Het boekje is keurig uitgegeven in zwarte band met gouden letters. De prijs is f 12,—. Het boek is te bestellen bij J. Oosterom, IJssellaan 25, Gouderak, giro 14.79.308. B.

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes
(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeraden!
Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden wij ons aanbevelen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN
Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

Het adres voor al Uw
GOEDE BOEKEN
lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL
Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385-13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnr. 77)

Nog dagelijks neemt de vraag naar onze geneeskrachtige kruiden toe. Daar zijn wij blij om, maar het verbaast ons niet, want men meldt ons de verbluffendste resultaten tegen o.a. **Aambeien, hoofdpijn, exceem, bedwateren, bronchitis, reumatiek, verhoogde bloeddruk**, enz. Kuur voor een maand **f 7,50** (verzendkosten inbegrepen)

Vermeldt wel duidelijk welke soort U wenst te ontvangen!

**DROGISTERIJ
SIKKING**
Barrevoetestraat 5 - Haarlem
Tel. 023 - 31 28 82 (b.g.g. 32 46 06)
Giro 190 609

**DE LANDELIJKE
ZENDINGS DAG**

van de Stichting RHODESIA-ZENDING zal D.V. ZATERDAG 29 JULI a.s. gehouden worden in het kerkgebouw van de Oud-Gereformeerde Gemeente te URK - Aanvang 10.15 uur.

Agenda:
Opening door de voorz., de heer L. de Boer te Urk.
Sprekers:
Ds. Joh. van der Poel te Eds.
Ds. E. du Marchie van Voorthuysen te Urk.

PAUZE van 12-2 uur.

Ds. A. Uitslag te Oldebroek.
Zendeling J. D. van Woerden uit Rhodesië.
Ds. G. S. A. de Knecht te Kesteren.

Wij hopen, dat weer velen van hun liefde en belangstelling blijk zullen geven, door deze zendingsdag te bezoeken. Het bestuur heeft beslag kunnen leggen op een extra ruimte naast de kerk, waar ruim 1000 mensen in de middagpauze elkaar kunnen ontmoeten en hun meegebrachte lunch kunnen gebruiken. Koffie zal daar verkrijgbaar zijn.

Vrienden, die een zendingsbusje hebben, dat geleegd kan worden, kunnen dit meebrengen. Er zal in de pauze een aparte tafel zijn waar u de busjes kunt laten legen. Onderwijzers die een gift van hun school en leerlingen willen afdragen, kunnen dit eveneens in de pauze bij de aangewezen tafel afgeven. De ontvangen bedragen zullen in de middagdienst vermeld worden.

Evenals vorige keren zal er gelegenheid zijn tot het kopen van met de hand vervaardigde artikelen ten bate van de zending.

De aandacht van hen die per auto of bus reizen, wordt er op gevestigd, dat URK nu vanuit het westen en zuiden sneller te bereiken is via Muiderberg of Harderwijk, over de prachtige wegen door de nieuwe Flevo-polders.

Voor hen, die per trein reizen delen wij mee, dat de trein uit Utrecht naar Zwolle vertrekt om 7.52 uur. In Zwolle overstappen naar Kampen, waar de bus naar Urk om 9.15 uur vertrekt. Aankomst Urk 10.09 uur.

Het bestuur.